N°. 155. 1855.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar, die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 3 JULIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 30 Junij jl., n°. 97, heeft Zijne Majesteit goedgevonden den heer *L. Rebbe*, op zijn verzoek, uit de betrekking van schoolopziener in het tweede schooldistrict der provincie Zuidholland met 1 September eerstkomende eervol te ontslaan.

Bij Zr. Ms. besluit van den 29sten Junij 1855, n°. 93, is aan mr. *W. Staats Evers*, op zijn daartoe gedaan verzoek, met ingang van den 1sten Julij 1855, eervol ontslag verleend uit zijne betrekkingen van procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof in Gelderland en van fungerend directeur van politie in die provincie, onder dankbetuiging voor de vele en gewigtige diensten, door hem als zoodanig aan den lande bewezen.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

HOOFDZAKELIJKE *inhoud van het proces-verbaal der zittingen van de Commissie tot beraming der grondslagen van de verdeeling van de opbrengst der algemeene collecte tot ondersteuning van hulpbehoevenden ten gevolge van den watersnood in het voorjaar van* 1855.

Ingevolge resolutie van Zijne Excellentie den heer Minister van Binnenlandsche Zaken van den 29sten Maart 1855, lit. I, 7de afdeeling, genomen ter uitvoering van het Koninklijk besluit van den 12den dier maand, n°. 43, houdende uitschrijving eener algemeene collecte door het geheele Rijk tot ondersteuning der noodlijdenden ten gevolge van den jongsten watervloed, zijn heden den 24sten Mei 1855 op het gebouw van het provinciaal bestuur van Gelderland, te Arnhem, vergaderd, de heeren:

G. Buijsen, lid van het collegie van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant;

A. van Daalen, lid van het collegie van Gedeputeerde Staten van Gelderland;

mr. *R. J. G. Meijerkamp*, lid van het collegie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland;

J. baron *Taets van Amerongen van Natewisch*, lid van het collegie van Gedeputeerde Staten van Utrecht,

respectivelijk door de Collegien van Gedeputeerde Staten van genoemde provincien, ter voldoening aan gemelde ministeriele resolutie, benoemd, om te zamen uit te maken eene algemeene commissie, ten einde, onder voorzitting van den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, zich te verstaan:

1°. over de vraag of, en zoo ja welk gedeelte van die collecte ter voorziening in de eerste levensbehoeften der noodlijdenden zou behooren afgezonderd te worden;

2°. over het aandeel aan iedere der vier genoemde provincien daarvoor toe te kennen;

3°. over de regels bij het opmaken der verliezen der noodlijdenden te volgen;

om daarna aan den heer Minister een voorstel te doen tot bepaling van het aandeel, dat aan iedere provincie zal worden toegekend in het voor tegemoetkoming in die verliezen af te zonderen gedeelte van de opbrengst der algemeene collecte.

De commissie in tegenwoordigheid van den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland zitting genomen hebbende, opent deze de vergadering, en deelt mede eene missive van den heer Minister van Binnenlandsche Zaken van den 9den Mei 1855, l. D, meldende, dat de algemeene collecte nu ruim vijf maal honderd duizend gulden bedraagt.

De voorzitter geeft te kennen, dat, vermits hem alleen de leiding dezer vergadering is opgedragen, hij over de te behandelen punten niet zal medestemmen.

Hij stelt voor, dat de besluiten der vergadering bij meerderheid van stemmen zullen genomen worden;

dat bij besluiten, die niet met eenparigheid van stemmen zullen genomen worden, de minderheid de bevoegdheid zal hebben, haar gevoelen in het verslag der commissie te doen opnemen, mits die schriftelijk vóór de vaststelling van [illegible];

dat, bij het staken der stemmen, het wederzijdsch gevoelen in dat verslag zal bekend gemaakt worden, en de voorzitter dan daarbij ook zijne meening zal opgeven.

Dit wordt alzoo goedgevonden.

Daarna worden door den Voorzitter de volgende punten ter overweging voorgesteld, om elk afzonderlijk voorloopig beantwoord te worden, en na de afhandeling van alle te zamen, als ook van die, welke de leden der commissie nog mogten voorbrengen, nader bepaaldelijk vastgesteld of gewijzigd te worden:

1°. In hoeverre kunnen de gelden, welke uit andere middelen dan de opbrengst der voormelde collecte verkregen zijn, geacht worden toereikend te wezen tot voorziening in de eerste levensbehoeften der noodlijdenden?

Uit de kennisneming van die behoeften, zoowel voor menschen als voor vee, blijkt aan de commissie, dat de daarvoor reeds gedane en nog te doene uitgaven grooter zijn dan het bedrag van de bedoelde middelen, en derhalve een gedeelte van de opbrengst der collecte tot dekking van die uitgaven zal moeten afgezonderd worden.

2°. Welke middelen, buiten die collecte verkregen, kunnen bij het bepalen van het aandeel van elke provincie voor de evengemelde behoeften toegerekend worden? De commissie oordeelt, dat hierbij niet in aanmerking kunnen komen de giften van particulieren, die aan de verschillende provincien of gemeenten zijn toegevloeid, daar die giften eene bijzondere bepaalde bestemming hadden; maar dat daarentegen wel toe te rekenen zijn de giften, die geacht kunnen worden in meer algemeenen zin gedaan te zijn, gelijk daar zijn die, welke van 's Rijks wege, uit provinciale collecten, door bestaande genootschappen of ingestelde commissien van eenen algemeenen werkkring, verkregen zijn.

3°. Vermits door de zorg van de collegien der Gedeputeerde Staten van de vier betrokkene provincien, de verliezen door den jongsten watervloed veroorzaakt, opgemaakt zijn, is de vraag, of deze tot regel zullen dienen. Deze vraag wordt toestemmend beantwoord.

4°. Zal bij de verdeeling der collecte alleen in aanmerking komen de schade geleden door hen, die niet in staat zijn om ze te herstellen? Deze vraag wordt mede toestemmend beantwoord.

5°. Naar aanleiding van de opgemaakte staten der geleden verliezen, ontstaan de volgende vragen:

a. Zal in aanmerking komen de schade aan gebouwen, van welken aard ook, veroorzaakt? Deze vraag wordt bevestigend beantwoord.

b. Zal in aanmerking komen de schade geleden aan huisraad en gereedschappen van den landbouw? Deze vraag wordt mede bevestigend beantwoord.

c. Zal in aanmerking komen het verlies van vee? Deze vraag wordt almede bevestigend beantwoord.

d. Zal er eenige vergoeding in aanmerking komen wegens verlies van wintervoorraad voor menschen en voor vee? Deze vraag wordt ontkennend beantwoord, daar voor het levensonderhoud gedurende den verloopen tijd is gezorgd, en voor zooverre dit volstrekt noodzakelijk is, gedurende nog eenigen tijd zal gezorgd worden.

e. Zal de schade in aanmerking komen geleden aan andere voorwerpen? De commissie oordeelt, dat deze van zoo verschillenden aard en zoo bezwaarlijk zouden na te gaan zijn, dat zij niet in aanmerking kunnen komen. (*a*)

f. Zal in aanmerking komen de schade door overstrooming der landen aan het gezaaide wintergraan mogelijk toegebragt? Deze vraag wordt ontkennend beantwoord. (*b*)

g. Zal de schade door verzanding van landen, ten gevolge van dijkbreuken, of door wegspoeling van grind, boomen enz. te weeg gebragt, in aanmerking komen? Deze vraag wordt mede ontkennend beantwoord. (*c*)

h. Zullen de verliezen, zoowel buiten- als binnendijks geleden, in aanmerking komen?

De commissie oordeelt, dat de waterstand en de ijsgang in de maand Maart jl., toen de rampen zijn veroorzaakt, zoo buitengewoon hoog en zoo zwaar zijn geweest, dat zoowel de schade die buiten- als die binnendijks is geleden, dient in aanmerking te komen.

Vervolgens wordt door een der leden de vraag voorgesteld: of er tegemoetkoming voor behoeftigen zal in aanmerking komen wegens bouwlanden aan hen toebehoorende of bij hen in gebruik, die in dit jaar geen vruchten kunnen opleveren? Deze vraag wordt toestemmend beantwoord.

Daarna wordt beraadslaagd over de vraag, welke som tot grondslag voor de berekening van die tegemoetkoming zou kunnen aangenomen worden. De commissie heeft geoordeeld, dat die som op f 40 per bunder zou kunnen worden gesteld.

Daar de opgemaakte staten van de verliezen omtrent het laatste punt geene voldoende opgaven behelzen, is goedgevonden dat de leden der commissien respectivelijk zullen bevorderen, dat van de besturen der betrokkene gemeenten der vier provincien door de heeren commissarissen des Konings worde gevraagd en, zoodra mogelijk, aan den voorzitter der commissie ingezonden, eene opgave van het aantal Nederlandsche ellen bouwland, welke dit jaar door den watervloed geene vruchten zullen opleveren, in eigendom bezeten of gebruikt bij personen, die geacht kunnen worden hun geleden verlies niet te boven te kunnen komen.

Bij die opgave zullen de namen en het beroep dier personen behooren te worden aangeduid.

Deze opgave ingekomen zijnde, zal de voorzitter de leden der commissie nader oproepen, ten einde die te beoordeelen en na te gaan welke tegemoetkoming naar aanleiding daarvan zou kunnen voorgesteld worden.

Om middelerwijl het gebruik der collecte voor de genoegzaam bekende verliezen zoodra mogelijk te bevorderen, is wijders goedgevonden, dat de

---

(*a*) Onder de hier bedoelde voorwerpen zijn onder andere begrepen: eendenkooijen, netten, winkelwaren, rijshout, timmerhout, brandstoffen, mest, vaartuigen enz., onverminderd hetgeen Gedeputeerde Staten zullen vermeenen daarvan in aanmerking te kunnen en te moeten brengen bij de verdeeling van het aan elke provincie toe te kennen aandeel, onder de schade geleden hebbende.

(*b*) Deze schade kon nog niet wel met eenige zekerheid worden bepaald, en is ook niet geleden door hen, die gerekend kunnen worden niet in staat te zijn de schade te lijden, zonder die te boven te komen.

(*c*) De toelichting *b* geldt ook hier.

voorstellen dienaangaande dadelijk zullen geschieden, maar dat een gedeelte der algemeene collecte zal afgezonderd blijven, om later te kunnen dienen voor de tegemoetkomingen welke aan de bedoelde behoeftigen wegens het gemis van vruchten der op te geven bouwlanden, zou kunnen verleend worden.

Eindelijk wordt goedgevonden, dat ten aanzien der toekenning der middelen, uit andere bronnen dan de algemeene collecte voortgevloeid, ten aanzien der verliezen, hetzelfde beginsel zal gevolgd worden, als hierboven ten opzigte der voorziening in de eerste levensbehoeften is aangenomen.

Voorts wordt, ten aanzien der verliezen in 't algemeen, voorgesteld de vraag, of er alleen tegemoetkoming in aanmerking zal komen voor de schade, *door* het vloedwater veroorzaakt? Deze vraag wordt toestemmend beantwoord.

Daarna wordt de vergadering gescheiden, tot morgen, voormiddag ten elf ure.

Zitting van den 25sten Mei 1855.

De aanteekeningen van het op gisteren verhandelde worden gelezen en goedgekeurd.

De besluiten toen genomen worden herzien en geven geen aanleiding om eene wijziging of verandering daarvan voor te stellen, met uitzondering alleen van dat, waarbij was verstaan, dat dadelijk de beschikking over een gedeelte van de collecte zou worden bevorderd, en later voorstellen gedaan, wegens tegemoetkoming van behoeftigen, die dit jaar geene vruchten van hunne bouwlanden zullen kunnen trekken; zijnde nu nader goedgevonden, dat de opgave van die klasse van noodlijdenden zal worden afgewacht; dat de leden der commissie de reeds opgemaakte staten van verliezen respectivelijk zullen terugnemen om die aan de op gisteren vastgestelde regels te toetsen en van hunne bevinding in eene volgende vergadering verslag te geven; en dat dan de opgaven alle te zamen nader zullen voorgenomen worden, om den regel der verdeeling tusschen de onderscheidene provincien te beramen.

Inmiddels wordt bepaald, dat de onderstand voor levensonderhoud van menschen en vee in de noodlijdende plaatsen voor de verschillende provincien, niet verder zal berekend worden dan tot ultimo Junij aanstaande.

Wordt ter tafel gebragt enz.

Daarna wordt de vergadering gescheiden tot Maandag den 11den Junij aanstaande, des voormiddags ten elf ure.

Zitting van den 11den Junij 1855.

Wordt ter tafel gebragt en gelezen enz.

Door de leden der commissie worden respectivelijk overgelegd de staten van de geledene verliezen, opgemaakt naar en getoetst aan de beginselen, welke door de commissie in hare vorige bijeenkomst werden aangenomen.

Die staten worden alle goedgekeurd en vastgesteld.

Vervolgens wordt nagegaan wat aan iedere provincie kan toegerekend worden, van hetgeen zij reeds voor de noodlijdenden heeft ontvangen. (*d*)

Voorts welke behoeften in elke provincie nog voor onderhoud van menschen en vee tot 1 Julij aanstaande te vervullen zijn, en welk deel der algemeene collecte voor die behoefte zou behooren toegerekend te worden. (*e*)

En is bij de vergelijking der verschillende uitkomsten gebleken, dat de verhouding tusschen de provincien onderling hierbij zoodanig is, dat bij de verdeeling der collecte, welke bij bovengemeld Koninklijk besluit is uitgeschreven, kan worden aangenomen, dat de schade staat: (*f*)

in Noordbrabant	als	15.5	tot	100
» Gelderland	»	66.5	»	»
» Zuidholland	»	4.5	»	»
» Utrecht	»	13.5	»	»

En is met eenparigheid van stemmen goedgevonden, deze verhouding aan den heer Minister van Binnenlandsche Zaken voor te stellen, als grondslag voor de verdeeling der wegens die collecte reeds ontvangene of verder te ontvangen gelden.

Dit proces-verbaal geteekend te Arnhem, den 11den Junij 1855.

(Get.) VAN LIMBURG STIRUM.
G. BUIJSEN.
A. VAN DAALEN.
METELERKAMP.
TAETS VAN AMERONGEN VAN NATEWISCH.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Gezien het proces-verbaal van de beraadslagingen der Commissie, ingevolge zijne resolutie van den 29sten Maart 1855, n°. 205, 7de afd., zamengesteld uit een lid van elk der collegien van Gedeputeerde Staten der provincien Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland en Utrecht, onder het voorzitterschap van den Commissaris des Konings in Gelderland, en het voorstel door die Commissie eenparig gedaan tot bepaling van het aandeel van elke dier provincien in de opbrengst der collecte, uitgescheven bij het Koninklijk besluit van den 12den Maart 1855, n°. 43, voor:

Noordbrabant	op	15.5	per honderd,
Gelderland	»	66.5	
Zuidholland	»	4.5	
Utrecht	»	13.5	

en zulks zoowel voor hetgeen ter voorziening in de eerste levensbehoeften van menschen en van vee, tot en met den 30sten Junij 1855, ontbreekt aan de van elders daarvoor verkregen middelen, als tot tegemoetkoming, voor zooverre de opbrengst der collecte gedoogt, in de schade ten gevolge van den jongsten watersnood geleden door hen, dien het ontbreekt aan eigen middelen tot herstel van hun verlies of tot voorziening in hunne behoeften; bij welk voorstel door de commissie is gelet op hetgeen ten behoeve der noodlijdenden van elke provincie, buiten de opbrengst der algemeene collecte, is verkregen, voor zooverre dit toegerekend kan en behoort te worden.

Overwegende dat hoewel nog niet alle bijdragen, die bij de opbrengst der algemeene collecte worden gevoegd, in geld zijn ontvangen, thans echter reeds ruim *vijf honderd negen duizend gulden* beschikbaar is, en dat het, ten einde den noodlijdenden zoo spoedig mogelijk te gemoet te komen, raadzaam is, onverwijld over de genoemde som te beschikken, onverminderd eene nadere verdeeling van hetgeen later zal blijken meer beschikbaar te zijn, met inbegrip waarvan eene genoegzaam volledige vergoeding zal kunnen worden toegekend voor de verliezen, geleden door hen ten wier behoeve de collecte is gedaan, gerekend naar de schatting dier verliezen, ad f 530,135, die tot grondslag van het voorstel der commissie ligt, waarbij evenwel eenige schaden, waaromtrent te veel onzekerheid bestond, buiten aanmerking hebben moeten blijven, onverminderd de bevoegdheid der collegien van Gedeputeerde Staten der betrokken provincien, om daarop bij de verdeeling van het aan elk van deze toe te kennen aandeel, zoodanig acht te geven, als zij zullen vermeenen te behooren;

Nader gezien het Koninklijk besluit van den 12den Maart 1855, n°. 43,

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Het aandeel der genoemde provincien, in de voorschreven som van vijf honderd negen duizend gulden, te bepalen, voor:

Noordbrabant	op.	f	78,895.00
Gelderland	»		338,485.00
Zuidholland	»		22,905.00
en Utrecht	»		68,715.00
		f	509,000.00

2°. Gedeputeerde Staten dier provincien uit te noodigen, om zoo spoedig mogelijk, overeenkomstig art. 5 van het aangehaalde Koninklijk besluit, met overleg en bijstand der gemeentebesturen, over te gaan tot de verdeeling, elk voor zoo veel hen aangaat, van het aandeel hunner provincie, tusschen de noodlijdenden, dien het ontbreekt aan eigen middelen tot herstel van hun verlies of tot voorziening in hunne behoeften, en nadat dit later ook zal zijn geschied met hetgeen nader uit de nog beschikbaar te worden gelden aan hunne provincie zal worden toegewezen, van het te dien einde door hen verrigte verslag te doen, met vermelding der som, die aan de gezamenlijke noodlijdenden in *elk der betrokken gemeenten* van hun gewest zal zijn toegelegd, opdat daarvan, overeenkomstig art. 6 van het aangehaald Koninklijk besluit, eene algemeene openbare rekenschap kunne worden gedaan.

Afschriften dezer zullen worden gezonden aan heeren Gedeputeerde Staten der provincien *Noordbrabant*, *Gelderland*, *Zuidholland* en *Utrecht*, ten einde dienovereenkomstig te handelen.

's Gravenhage, den 2den Julij 1855.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien brengt ter algemeene kennis, naar aanleiding van art. 7 der wet van den 26sten April 1852 (*Staatsblad* n°. 90), dat de navolgende kapitalen aanwezig zijn tot verzekering van de verzilvering van het in omloop zijnde bedrag van f 10,000,000 in muntbiljetten;

Inschrijvingen op het grootboek van Nationale Schuld:

1°. op het 3 % grootboek een kapitaal groot f 1,010,300, naar den koers aangewezen bij art. 5 der wet, van 60 ten honderd, uitmakende eene waarde van . . . . . f 606,180.00

2°. op het 2½ % grootboek een kapitaal van f 18,762,000, naar den koers aangewezen bij art. 5 der wet, van 50 ten honderd, uitmakende eene waarde van 9,381,000.00

3°. onder bewaring der Nederlandsche Bank aan schatkistbiljetten, daargesteld volgens de wet van den 18den Junij 1851 (*Staatsblad* n°. 65), een kapitaal van . . . 13,000.00

te zamen . . f 10,000,180.00

's Gravenhage, den 30sten Junij 1855.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

Een te St. Petersburg van overheidswege openbaar gemaakt berigt uit Sebastopol van 27 Junij zegt dat er sedert 19 Junij niets gewigtigs in de Krim voorgevallen was. Voor Sebastopol was de vijand bezig nieuwe werken aan te leggen om de vesting te kunnen naderen, en intusschen was het vuur zijner batterijen flaauw. » Wij van onzen kant (zegt het Russische berigt) maken aanstalten om de vesting tegen nieuwe aanvallen met kracht te verdedigen."

— Het Engelsche gouvernement heeft berigt uit de Krim ontvangen, dat lord Raglan den 28sten Junij aan eene kortstondige ziekte overleden is, na het opperbevel over de Britsche krijgsmagt tijdelijk overgedragen te hebben aan den chef van zijn grooten staf, den generaal Simpson. De overledene was in het jaar 1788 geboren; zijn dood schijnt het gevolg te zijn van eenen aanval van cholera, die onder de geallieerde krijgsmagt in de Krim, gelijk onder de Russische troepen, blijft heerschen.

— Van wege het Fransche en het Engelsche gouvernement is ter kennis des publieks gebragt dat de Russische havens in den Bothnischen zeeboezem sedert den 15den Junij jl. in staat van blokkade zijn.

— In een dezer dagen uit Danzig ontvangen berigt werd gezegd dat Sweaborg door de geallieerden beschoten was. Een officieel berigt uit Helsingfors van 22 Junij, waarschijnlijk hetzelfde voorval betreffende, luidt aldus: » Heden morgen is een vijandelijk fregat de op het eiland Sandham, beoosten Sweaborg, opgerigte batterijen genaderd, en heeft dezelve beschoten. Onze batterijen hebben met goede uitwerking geant-

---

(*d*) Die toerekening bedraagt:

voor Noordbrabant	f	28,741.41
» Gelderland		78,188.585
» Zuidholland		5,570.00
» Utrecht		24,887.23

(*e*)

Voor Noordbrabant	f	5,200.00
» Gelderland		35,428.855

(*f*) De schade welke de Commissie, naar de door haar aangenomen regels, tot grondslag van haar eenparig voorstel heeft aangenomen, bedraagt globaal:

voor Noordbrabant	f	82,962.00
» Gelderland		352,402.00
» Zuidholland		24,356.00
» Utrecht		70,415.00

woord; zij [illegible] de sloep, die het fregat vergezelde en peilingen deed, [illegible] bom benevens eenige kogels in den romp van het [illegible]."

ENGELAND.

In het Lagerhuis is, gelijk men weet, van regeringswege eene wet voorgedragen tot opheffing van den regel, dat de leden eener vennootschap of maatschappij, welke voor gezamenlijk voordeel winstgevende zaak onderneemt, voor hare schulden en verpligtingen ieder met geheel zijn persoonlijk vermogen aansprakelijk zijn. De voordragt vindt schier algemeenen bijval, en is in de zitting van het Lagerhuis van jl. Vrijdag in beginsel aangenomen.

In die zitting is door een der bewindslieden, in antwoord op eene vraag, gezegd dat het gouvernement geen uitvoering wilde geven aan het voor het publiek nog geheime plan, hetwelk door den admiraal Dundonald voorgeslagen is tot vernieling der Russische vestingen.

— In 1854 was bij de Turksche leening van 3,000,000 L. st. het regt voorbehouden om op gelijken voet nog 2,000,000 L. st. op te nemen. De Londensche beurs heeft thans officieel berigt ontvangen, dat de Porte van dat regt afziet, zoodat op de tot onderpand gestelde schatting van Egypte geen nieuw bezwaar gelegd zal worden. De Porte schijnt zeker te zijn van de borgzegging der Westersche mogendheden, waardoor zij op minder bezwarende voorwaarden dan in 1854 geld zal kunnen opnemen.

— Men herinnert zich, hoe op den voorlaatsten Zondag te Londen van de zijde der arbeidende volksklasse openlijk misnoegen en wrevel aan den dag gelegd werd over de door een lid van het Lagerhuis voorgedragen wet tegen de winkelnering op Zondag. Van dezelfde zijde zijn aanstalten gemaakt om dat luidruchtige protest gisteren op nog grooter schaal te herhalen; maar de politie der hoofdstad heeft eergisteren een verbod daartegen uitgevaardigd, en maatregelen genomen om de demonstratie des noods met geweld te beletten.

— Volgens berigten uit Britsch Guyana van 19 Mei jl. waren er sedert vijf maanden in zeven schepen niet minder dan 2156 koelies of vrije veldarbeiders uit Indie aangekomen.

FRANKRIJK.

Heden (Maandag) moet de buitengewone zitting der wetgevende kamers van Frankrijk geopend zijn. In den *Moniteur* van gisteren is aangekondigd dat de Keizer dezelve in persoon openen zou.

Het schijnt dat de zitting gesloten zal worden zoodra het gouvernement magtiging zal hebben verkregen om eene nieuwe geldleening aan te gaan en om de ligting van 140,000 miliciens, hetzij op den gewonen tijd des jaars of iets vroeger, te bewerkstelligen.

[illegible] alzoo van de natie nieuwe opofferingen voor den oorlog tegen Rusland vraagt, regtvaardigt het dien oorlog voor het publiek door het gezag van Fransche gouvernementen en staatsmannen uit vroegere tijden in te roepen: de *Moniteur* bewijst in zijne jongste nommers, ook door mededeeling van uittreksels uit de diplomatieke briefwisseling van de vorige eeuw, dat het koninklijk gouvernement van Frankrijk toen reeds aan de uitbreiding van Ruslands magt paal en perk wilde stellen, en wel in bondgenootschap met Engeland, en bepaaldelijk door eene beperking der sterkte van Ruslands oorlogsvloot in de Zwarte zee.

Daaruit besluit de *Moniteur*, dat Napoleon III niet eene nieuwe maar eene echt Fransche staatkunde volgt.

— Een telegraphisch berigt uit Marseille van jl. Zaturdag meldt, dat aldaar bevel ontvangen is om 40,000 man troepen in te schepen, ter aanvulling der verliezen die de Fransche krijgsmagt in de Krim door gevechten en ziekten lijdt. Vroeger werd de reserve daarvoor gebezigd; maar de Fransche opperbevelhebber heeft reeds voor eenigen tijd al de bij Konstantinopel vereenigde reserve-troepen naar de Krim ontboden.

ITALIE.

Berigten uit Turyn van 25 Junij melden dat te Genua nieuwe Sardinische troepen naar de Krim ingescheept werden, om het Sardinische legercorps, hetwelk wel nog aan geen gevecht deelgenomen maar door de cholera en andere ziekten vrij wat geleden had, weder op de getalsterkte te brengen, die bij het met de Westersche mogendheden aangegane verdrag bepaald was. In den officielen Franschen *Moniteur* wordt [illegible] ook lof toegezwaaid „aan den opregten en belangeloozen ijver, waarmede het Sardinische gouvernement in weerwil van velerlei moeijelijkheden de bepalingen van het alliantieverdrag uitvoert".

Volgens dezelfde berigten deed het Sardinische gouvernement al zijne linieschepen wapenen.

SPANJE.

Daar het door den heer Bruil voorgestelde plan tot dekking van het tekort in de Spaansche schatkist bij de Cortes geen bijval vond, is in hunne zitting van 29 Junij door eenige demokratisch-gezinde leden een voorstel gedaan tot eene vrijwillige nationale geldleening van 200 millioen realen, rentende tien per cent.

Dit voorstel vond geen ondersteuning bij de ministers: zij gaven dan nog de voorkeur aan eene gedwongen leening, zoo als door den laatstvorigen minister van finantien, den heer Madoz, voorgeslagen was.

— Sommige Madridsche dagbladen hebben gezegd dat de maarschalk [illegible] aan de zu gesmoorde Carlistische woelingen werkdadig aandeel had genomen, en dat bewijzen daarvoor in handen van het Spaansche gouvernement waren. Deze bewering wordt in de officiele *Gaceta de Madrid* gelogenstraft.

NOORD-AMERIKA.

De New-Yorksche dagbladen van 16 Junij berigten dat de groote vergadering der oud-Amerikaansche partij of zoogenaamde Knownothings te Philadelphia den vorigen dag gesloten was. Zij heeft eene politieke geloofsbelijdenis vastgesteld, welke weder, even als de vroeger van die partij uitgegane verklaringen, tegen den invloed der Roomsch-katholijke kerk evenzeer als tegen den invloed der van buiten 's lands gekomen [illegible] gerigt is. Verscheiden mannen van naam, zelven tot de partij [illegible], trachtten de vergadering te bewegen om de anti-katholijke [illegible] uit haar vaderlandlievend streven te verwijderen, maar het mogt niet [illegible].

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 2den Julij* 1855.

De met de [illegible] mail bij het Departement van Kolonien uit Curaçao ontvangene berigten omtrent den gezondheidstoestand aldaar, dagteekenende van den 31sten Mei en den 11den Junij jl., luiden minder gunstig dan de vorige.

De gele koorts toch was sedert eenige weken op nieuw uitgebroken en had weder eenige slagtoffers gemaakt, waaronder een elftal manschappen van het laatst aangekomen militair detachement, en een van dat, in April te voren ontscheept.

Het interimair bestuur der kolonie heeft den vroeger met goed gevolg genomen maatregel tot afzondering van de nog gezonde aankomelingen naar de forten Nassau en Beekenburg, ook nu weêr te baat genomen.

De sterfte der lijders aan de gemelde ziekte zou, volgens de onderwerpelijke berigten, voornamelijk hare oorzaak vinden in de ongeregelde levenswijze, waaraan de nieuw aankomenden zich overgeven; het karakter der ziekte is echter in de laatste tijden zeer verraderlijk en kwaadaardig geweest, waarschijnlijk een gevolg van de niet zeer gunstige gesteldheid der temperatuur.

Van den 1sten tot en met den 10den Junij jl. zijn van acht lijders aan gele koorts, in het militaire hospitaal opgenomen, 2 hersteld en 1 overleden.

Wij hebben de Javasche couranten ontvangen tot den 9den Mei jl.

In de Courant van 18 April is openlijke afkondiging gedaan van het Koninklijk besluit van 28 Januarij jl., n°. 87, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van 27 Januarij 1855, n°. 19;

Gezien Ons besluit van 15 October 1854, n°. 56;

Gezien artt. 1, 2, 5, 7, 11 en 15 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie (wet van 2 September 1854, Nederlandsch *Staatsblad* n°. 129);

Gezien Ons besluit van 21 Januarij 1851, n°. 66,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De regering der kolonien en bezittingen van het rijk in Azie, uitmakende het gebied van Nederlandsch Indie, wordt, van af 1°. Mei 1855, op den voet en onder de bepalingen van het op dien dag in werking tredende Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie (wet van 2 September 1854, Nederlandsch *Staatsblad* n°. 129), in Onzen naam uitgeoefend door Onzen Gouverneur-Generaal mr. Albertus Jacob Duijmaer van Twist, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, ridder met de ster der orde van de Eikenkroon, die bij dit besluit in de hem, bij Ons besluit van 21 Januarij 1851, n°. 66, opgedragene waardigheid bevestigd wordt, onder den titel van Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie.

Art. 2. Onze Gouverneur-Generaal mr. A. J. Duijmaer van Twist voornoemd wordt gemagtigd den bij art. 5 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie voorgeschreven eed af te leggen in eene vergadering, zamengesteld overeenkomstig art. 15 van dat reglement.

Van die handeling wordt een proces-verbaal in dubbel opgemaakt en door den Gouverneur-Generaal, de leden en de gouvernements-secretarissen onderteekend.

Een der dubbelen wordt gezonden aan Onzen Minister van Kolonien.

Art. 3. De Raad van Nederlandsch Indie zal van af 1°. Mei 1855 zijn zamengesteld uit de heeren:

J. P. C. Ruloffs, Onzen staatsraad in buitengewone dienst, als vice-president;

mr. C. Visscher,
mr. P. Mijer,
P. J. B. de Perez,
A. H. W. baron de Kock, } als leden;

die, als vroeger reeds door Ons benoemd, in hunne tegenwoordige ambten worden bevestigd.

Art. 4. De vice-president en de leden van den Raad van Nederlandsch Indie zullen den bij art. 11 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie voorgeschreven eed in handen van den Gouverneur-Generaal afleggen.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 28sten Januarij 1855.

WILLEM.

De Minister van Kolonien,
CHS. F. PAHUD.

Den 1sten Mei daaraanvolgende heeft de Gouverneur-Generaal uitgevaardigd de navolgende

ORDONNANTIE.
In naam des Konings,

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie;

Den Raad van Nederlandsch Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doet te weten:

Dat Hij, krachtens het Koninklijk besluit van 28 Januarij 1855, n°. 87, op heden in eene vergadering, zamengesteld overeenkomstig art. 15 van het in werking getreden reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, afgelegd hebbende den eed, voorgeschreven bij art. 5 van hetzelfde reglement, van stonde aan heeft aanvaard de regering der kolonien en bezittingen van Rijk in Azie, uitmakende het gebied van Nederlandsch Indie, op den voet en onder de bepalingen van dat reglement;

tredende deze ordonnantie van heden af in werking.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het *Staatsblad van Nederlandsch Indie* geplaatst en, voor zooveel noodig, in de inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 1sten Mei 1855.

DUIJMAER VAN TWIST.

De fungerende Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Omtrent de plegtige invoering van het regeringsreglement behelst de *Javasche Courant* van 5 Mei het volgende verslag:

„Nadat op Zondag den 29sten April 1855 kerkelijk des Hemels zegen was afgesmeekt over het nieuwe Reglement op het beleid der regering

van Nederlandsch Indie, heeft de invoering daarvan den 1sten Mei daaropvolgende op plegtige en feestelijke wijze plaats gehad, overeenkomstig het vastgestelde programma.

Des morgens ten 8 ure van dien dag begaf zich de Gouverneur-Generaal, vergezeld van zijne adjudanten, naar het gouvernementsgebouw te Weltevreden, begeleid door twee pelotons cavalerie — een vóór en één achter de met 6 paarden bespannen staatsiekoets. — Dit detachement stond onder het bevel van eenen officier, die aan de regter zijde van de koets reed. Aan den noordwestelijken ingang van het gebouw stond eene compagnie Europesche infanterie aan weêrszijden van den weg geschaard. Aan haar hoofd hief het corps stafmuzikanten, bij de aankomst van Z. Exc., het Wilhelmus aan, terwijl de troepen de gebruikelijke militaire eerbewijzingen toebragten.

Reeds vóór 8 ure hadden zich de nader te noemen leden der regering en hoogste beambten in de vergaderzaal van den Raad van Indie vereenigd.

Zoodra de komst van den Gouverneur-Generaal was aangekondigd, begaven zich de beide jongste leden in den Raad van Indie, de fungerend algemeene secretaris, de directeur-generaal, waarnemend directeur van finantien, de directeur der middelen en domeinen en de president van de algemeene rekenkamer, naar den trap van het gebouw, om Zijne Excellentie te ontvangen en de vergaderzaal binnen te leiden, waar de overige te zamen gekomenen hen te gemoet gingen, en de Gouverneur-Generaal plaats nam in den voorzittersstoel.

Het verhandelde in de vergadering is opgeteekend in het ondervolgend

PROCES-VERBAAL *van de vergadering, gehouden op den eersten Mei achttien honderd vijf en vijftig, ter voldoening aan artikel* 2 *van het Koninklijk besluit van* 28 *Januarij* 1855, *n°.* 87.

Tegenwoordig waren:

de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, mr. A. J. Duijmaer van Twist;

de Staatsraad in buitengewone dienst J. P. C. Ruloffs, vice-president van den Raad van Nederlandsch Indie;

het lid in den Raad van Nederlandsch Indie mr. C. Visscher;

het lid in den Raad van Nederlandsch Indie P. J. B. de Perez:

het lid in den Raad van Nederlandsch Indie A. H. W. baron de Kock;

de luitenant generaal, adjudant des Konings in buitengewone dienst, jhr. F. V. A. ridder de Stuers, kommandant van het Indisch leger;

de schout-bij-nacht, adjudant des Konings in buitengewone dienst, J. F. D. Bouricius, kommandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine;

de president van het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie mr. C. Hultman;

de procureur-generaal bij het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie, mr. P. Brunsveld van Hulten;

de directeur-generaal van finantien, jhr J. F. Hora Siccama, waarnemend directeur van finantien;

de directeur der middelen en domeinen, W. J. van de Graaff;

de directeur der cultures S. D. Schiff;

de directeur der producten en civile magazijnen T. Ament;

de waarnemende directeur der burgerlijke openbare werken G. H. Uhlenbeck:

de president der Algemeene Rekenkamer W. D. van Berckel;

de fungerende algemeene secretaris E. de Waal;

de adjunct-secretaris van het gouvernement mr. A. Loudon;

de adjunct-secretaris van het gouvernement A. J. W. van Delden.

Nadat door den Gouverneur-Generaal de vergadering was geopend, en, op last van Zijne Excellentie door den fungerenden algemeenen secretaris waren voorgelezen de artikelen 1 en 2 van het Koninklijk besluit van 28 Januarij 1855, n°. 87, is door den Gouverneur-Generaal uitgesproken de eed, voorgeschreven bij artikel 5 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, vastgesteld bij de wet van 2 September 1854, en zulks onder het opsteken van de beide voorste vingers der regter hand, onder het uitspreken der woorden:

Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!

Daarna verklaarde de Gouverneur-Generaal de regering der kolonien en bezittingen van het rijk in Azie, uitmakende het gebied van Nederlandsch Indie, op den voet en onder de bepalingen van het in werking getreden Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, te hebben aanvaard.

Vervolgens is op last van den Gouverneur-Generaal door den fungerenden algemeenen secretaris voorlezing gedaan van het proces-verbaal dezer vergadering, en is hetzelve vastgesteld, nadat, op de vraag van den Gouverneur-Generaal, of een der leden van de vergadering daartegen eenige bedenking had in te brengen, door niemand het woord was gevraagd; daarna is de vergadering door den Gouverneur-Generaal gesloten, en is dit proces-verbaal in dubbel terstond door den Gouverneur-Generaal, de leden en de secretarissen van het gouvernement onderteekend.

Zoodra de Gouverneur-Generaal den eed had afgelegd, werd van de citadel Prins Frederik een salut van 21 schoten gedaan, dat ter reede door Zr. Ms. wachtschip werd herhaald.

Na de sluiting dezer vergadering begaf zich de Gouverneur-Generaal naar het aangrenzend kabinet, gevolgd door alle vergaderden, die Hem echter aldaar, met uitzondering van den Raad van Indie en de gouvernements-secretarissen, verlieten.

Ongeveer een kwart uur na afloop van deze plegtigheid, vergaderde de Raad van Indie, onder voorzitterschap van den Gouverneur-Generaal, en werd de bij art. 11 van het regeringsreglement voorgeschreven eed door den vice-president en de leden in dien Raad afgelegd.

Hierop verleende Z. Exc. algemeene audientie aan de autoriteiten, collegien en ingezetenen, ten einde hen in de gelegenheid te stellen hunne gelukwenschen ter zake van de bevestiging en de aanvaarding van de waardigheid van Gouverneur-Generaal aan te bieden.

Na afloop dezer audientie, ten 10 ure, keerde Z. Exc. terug naar het hôtel te Rijswijk, op dezelfde wijze en met dezelfde eerbewijzen als bij hare komst, tot aan het rijtuig uitgeleid door de twee jongste leden van den Raad van Indie en den fungerenden algemeenen secretaris.

Den ganschen dag woei van 's lands schepen en gebouwen de Nederlandsche vlag; aan boord van Zr. Ms. schepen van oorlog werd groote parade gehouden, terwijl de troepen van het garnizoen en de equipagien der oorlogsschepen op de reede van regeringswege werden onthaald gelijk op 's Konings verjaardag. — Des namiddags ten vijf ure woonde de Gouverneur-Generaal eene groote parade bij op het Waterlooplein, zoo van de troepen als van de Bataviasche schutterij, die uitgenoodigd was daaraan deel te nemen.

Het bevel werd gevoerd door den kolonel, kommandant der 1ste militaire afdeeling. Zijne Exc. de luitenant-generaal, kommandant van het Indisch leger, aan het hoofd van een talrijken staf, plaatste zich voor het front der troepen.

De schout-bij-nacht, kommandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine, vergezeld van zijnen adjudant, voegde zich eenige oogenblikken later bij den luitenant-generaal, en eenige minuten daarna kwam de Gouverneur-Generaal in eene staatsiekoets met vier paarden bespannen, vergezeld van zijne adjudanten, in een tweede rijtuig gezeten.

Zoodra Zijne Excellentie uitstapte, stegen de luitenant-generaal en de officieren van den staf af. De Gouverneur-Generaal plaatste zich tusschen beide bevelhebbers. — Het defileren werd in de beste orde ten uitvoer gebragt. Zoowel aan de troepen als aan de Bataviasche schutterij is de volle tevredenheid van den Gouverneur-Generaal over de parade te kennen gegeven.

Het feestelijke van den dag werd besloten door een gala-bal, door den Gouverneur-Generaal in het hôtel te Rijswijk gegeven. Het werd door eene talrijke schare van genoodigden bezocht en duurde tot middernacht. De voorgevel van het gebouw was smaakvol en toepasselijk verlicht. Zoowel de dag als de avond werd door schoon weder begunstigd."

Bij publicatie van 30 April had de Gouverneur-Generaal, wenschende over te gaan tot het vaststellen van verordeningen, noodig ten gevolge van het bepaalde bij de publicatie van 23 Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 46), goedgevonden en verstaan:

eerstelijk: ten vervolge op de publicatie van 23 Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 46) en uit kracht van art. 3 van de daarbij afgekondigde wet van 8 September 1853 (Nederlandsch *Staatsblad* n°. 98), art. 2 van de publicatie van 19 Augustus 1848 (*Staatsblad* n°. 44) in dier voege uit te breiden, dat de invoer van vuurwapenen en buskruid in de voor den algemeenen handel opengestelde havens van de Moluksche eilanden zal kunnen plaats hebben;

ten tweede: te bepalen, dat van de Chinesche jonken te Amboina, Banda, Ternate en Kajeli niet meer zal worden gevorderd de belasting ten behoeve van het Chinesche hospitaal, voorgeschreven bij de resolutie van 5 Maart 1832 n°. 1 (*Staatsblad* n°. 11);

ten derde: te bepalen, dat de Gouverneur der Moluksche eilanden en de residenten van Banda en Ternade, ieder voor zoover hem aangaat, zullen vergunnen aan vreemdelingen om zich te Amboina, Kajeli, Banda en Ternate te vestigen, en zich op de hoofdplaatsen in de afdeelingen, tot wederopzeggens, voor het drijven van handel op te houden; met dien verstande, dat deze vergunning alleen zal kunnen worden ingetrokken door den Gouverneur-Generaal;

ten vierde: vast te stellen het volgende reglement voor de havens van Amboina, Banda, Ternate en Kajeli, enz., enz.

Door den Gouverneur-Generaal waren voorts genomen de volgende beschikkingen:

(*Javasche Courant van den* 14*den April.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de commies op het residentie-kantoor te Madioen C. H. Fleur;

benoemd: bij het hooggeregtshof van Nederlandsch Indie, tot raadsheer, de advocaat-generaal bij dat hof mr. R. A. Eekhout;

tot advocaat-generaal, de omgaande regter in de eerste afdeeling mr. M. P. A. Coster;

tot tweeden substituut-griffier, de ambtenaar der 1ste klasse mr. A. R. Blom;

tot pakhuismeester te Tjikao (Preanger regentschappen), de pakhuismeester te Soerabaija J. H. van Meerten;

tot élève bij het boschwezen in de residentie Rembang, de tweede opziener bij 's lands timmerwerf te Soerabaija J. W. Pertengen;

voor zooveel noodig bevestigd: als directeur der middelen en domeinen W. J. van de Graaff;

als directeur der producten en civile magazijnen T. Ament;

als directeur der cultures S. D. Schiff;

bij het militair departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit Zijner Majesteits militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der artillerie F. H. W. Kuijpers:

goedgekeurd, dat door het militair departement bij de infanterie zijn geplaatst: bij het 8ste bataillon, de 2de luitenant E. P. van der Giessen, en bij het 11de bataillon, de 2de luitenant W. F. K. H. Weber, beiden onlangs uit Nederland aangekomen;

zijn overgeplaatst: bij het 3de bataillon, de kapitein M. H. Dickmann, van het 13de bataillon, en de 1ste luitenant P. E. A. van der Wijck, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling op Java;

bij het 5de bataillon, de 2de luitenant J. W. Filet, van het 8ste, en de 2de luitenant L. F. Ruzette, van het 12de bataillon;

bij het 11de bataillon, de kapitein W. J. Heisterkamp, van het 9de bataillon;

bij het 12de bataillon, de 2de luitenant G. J. W. van Rhijn, van het 5de bataillon;

bij het 14de bataillon, de kapitein J. G. Paul, van het garnizoens-bataillon op Banka;

bij het garnizoens-bataillon op Banka, de kapitein P. Spanjaard, van het 14de bataillon;

(*Javasche Courant van den* 18*den April.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de resident van Bantam G. A. E. Wiggers;

eervol, uit hoofde van vertrek, de heer J. van Es, als lid der subcommissie van onderwijs te Pattie;

benoemd: tot resident van Bantam, de benoemde resident van Riouw C. P. Brest van Kempen;

tot resident van Banjoemaas, de inspecteur der cultures in de tweede afdeeling C. van der Moore;

tot resident van Riouw, de ambtenaar op wachtgeld, laatst adsistent-resident van Probolingo, F. N. Nieuwenhuijzen;

tot controleurs der 3de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de ambtenaren ter beschikking van den directeur der cultures J. J. van Limburg Brouwer en C. Mogge Pous;

tot lid der subcommissie van onderwijs te Pattie, de heer jhr mr. O. E. van Nispen;

(*Javasche Courant van den 25sten April.*)

bij het civiel departement:

benoemd: tot vendumeester te Samarang, de secretaris en boekhouder bij het venduedepartement aldaar J. Sineck;

(*Javasche Courant van den 28sten April.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, als gezworen landmeter, taxateur bij de verponding en rooimeester in de residentie Pasoeroewan, de gepensioneerde ambtenaar J. F. Goedkoop;

bij de boekhouding der generale directie van financien, benoemd: tot hoofdcommies, de 1ste commies J. L. Martens:

tot 1sten commies, de 2de commies W. S. Wetters;

tot tweeden commies, de klerk W. F. Gotter;

opgedragen, de functien van gezworen landmeter in de residentie Pasoeroewan, aan den opziener der 2de klasse van den waterstaat en 's lands gebouwen aldaar F. J. Faber;

vergund, aan C. L. Hantefeuille, geboren Guyot, om de verloskundige praktijk te Batavia en omstreken uit te oefenen;

bij het militair departement:

op zijn verzoek, ontslagen, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de 1ste luitenant der genie en sappeurs C. S. W. Roorda van Eijsinga;

(*Javasche Courant van den 2den Mei.*)

bij het civiel departement:

ontheven, onder toekenning van wachtgeld, de ambtenaar ter beschikking van den hoofd-ambtenaar C. P. Brest van Kempen, belast met eene bijzondere zending, A. C. Suijck;

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit hoofde van vertrek, als lid bij den raad van justitie te Amboina, de heer F. Schmitt, officier van gezondheid der 1ste klasse aldaar;

benoemd, tot omgaanden regter in de 1ste afdeeling op Java, mr. A. J. Bake, laatst lid in den raad van justitie te Batavia, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, thans op non-activiteit;

ingetrokken, op zijn verzoek, de aan den medicinae doctor J. C. Ploem verleende acte van toelating tot de uitoefening der geneeskundige praktijk in de omstreken van Boijolalie (Soerakarta);

(*Javasche Courant van den 5den Mei.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de adjunct-secretaris van het gouvernement, jhr. W. van Delden;

ontheven, onder toekenning van wachtgeld, de secretaris bij den directeur-generaal van financien G. H. Fansing, en zulks ten gevolge der opheffing van zijne betrekking;

benoemd: tot adjunct-secretaris van het gouvernement, de adsistent-resident voor de politie te Batavia H. J. C. Hoogeveen;

tot controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de ambtenaar ter beschikking van den directeur der cultures C. J. de Lange;

verleend: een verlof naar Nederland, voor den tijd van één jaar, buiten bezwaar van den lande, aan den controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures G. van de Poll;

een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambtenaar ter beschikking van den resident van Palembang A. C. J. de Wilde;

een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den onderwijzer bij de gouvernements lagere school te Amboina H. C. van Eijbergen;

bij het militair departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de luitenant-kolonel, benoemd plaatselijk kommandant te Soerabaija, L. J. Magnin;

op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie P. S. Spanjaard;

goedgekeurd, dat door het militair departement is overgeplaatst naar Soerakarta, de officier van gezondheid der derde klasse J. F. H. Hartsteen, thans te Samarang;

bij het marine-departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, onder toekenning van wachtgeld, de gezagvoerder van het stoomvaartuig *Tjipannas* P. Boodt;

(*Javasche Courant van den 9den Mei.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de koffij-pakhuismeester te Bondowosso (Besoekie) J. N. Luijte;

uit hoofde van ouderdom, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewone deurwaarder bij den landraad te Soerabaija J. J. Dinsbach;

benoemd tot gewonen deurwaarder bij den landraad te Soerabaija, de buitengewone deurwaarder bij die regtbank C. L. Dinsbach;

gesteld tijdelijk, ter beschikking van den resident van Palembang, ten einde te worden belast met de functien van secretaris bij de regtbank voor burgerlijke en lijfstraffelijke regtspleging en van auditeur-militair, de buitengewoon substituut-griffier bij den landraad te Batavia mr. J. H. Hoffmann;

bij het militair departement:

bevorderd, bij het wapen der genie, tot majoor, de kapitein J. van Staveren;

tot 1sten luitenant, de 2de luitenant ...;

benoemd: tot onder-directeur der genie ter Westkust van Sumatra, de majoor der genie J. van Staveren;

tot eerstaanwezenden genie-officier te Tjilatjap, de kapitein der genie B. A. de Quay;

tot eerstaanwezenden genie-officier te Samarang, de kapitein der genie ... Blackman;

bevorderd: bij het wapen der artillerie: tot majoor, de kapitein ... baron van Reede van Oudtshoorn, met bepaling, dat hem voorloopig het kommandement der artillerie in de 2de militaire afdeeling op Java blijft opgedragen;

tot ... bij het personeel, de 1ste luitenant J. M. D. Sikkens, van het materieel;

tot 1sten luitenant-instructeur bij de artillerieschool te Weltevreden, de 2de luitenant-instructeur bij die inrigting A. Heijligers;

bij de geneeskundige dienst, tot officieren van gezondheid der 2de klasse, de officier van gezondheid der 3de klasse D. Sigal;

de officier van gezondheid der 3de klasse, W. A. J. Bernard;

benoemd bij de militaire administratie: tot adspirant-betaalmeester, de adjudant-onderofficier van het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling E. Wolfson;

geplaatst: bij het 6de bataillon infanterie, de majoor J. H. Crena, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd;

bij het marine-departement:

benoemd: tot machinist aan boord van het stoomsleepvaartuig, bestemd voor de rivier van Bandjermasin, de tweede machinist aan boord van het stoomvaartuig *Tjipannas* A. A. Rous.

Nog behelzen de genoemde couranten de volgende berigten:

Batavia, 13 *April.*

Gedurende de maand Februarij 1855 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van f 645,084:103⁵.

De ontvangst voor de eerste twee maanden van dit jaar bedraagt . . . . f 1,305,297:86⁵

Hieronder is echter begrepen:

aan actieve regten op gouvernements-producten	f 411,836:93	
aan teruggbetaalde regten	12,746:—	
		421,582:93
Zuivere ontvangst		f 880,714:113⁵

Gedurende de eerste twee maanden van 1855 is *meer* ontvangen dan gedurende datzelfde tijdvak in 1853 f 220,688:107⁵, en *minder* dan in 1854 f 6,802:115⁵.

Batavia, 17 *April.*

Westkust van Sumatra. — De berigten over de maand Maart 1855 behelzen het volgende.

De rijstvelden in de Padangsche boven- en benedenlanden beloofden eenen goeden oogst.

De ongunstige weêrsgesteldheid, die sedert eenigen tijd geheerscht had, was door schoon weder vervangen, zonder eenige schade aan gewassen als anderzins veroorzaakt te hebben.

Den 3den April 1855 werden in het openbaar te Padang verkocht 30,000 pikols koffij, die gezamenlijk ruim f 760,500 hebben gerendeerd, of gemiddeld f 25.42 per pikol.

Celebes en onderhoorigheden. — De berigten loopen tot ultimo Februarij 1855, en behelzen het volgende:

Met de Amerikaansche maïszaden (zie ons n°. 22 van dit jaar) [*Staats-courant* n°. 130] werden ook proeven genomen in dit gouvernement.

In de Zuider-districten en op Saleijer waren zij niet gelukt; doch in de afdeeling Macassar waren eenige plantjes verkregen, die tot bibiet zijn bewaard om later te worden verdeeld.

Op ontvangen berigten van Bonthain en Boelekomba, dat in de wateren aldaar rooversprauwen waren gezien, die reeds drie visschersprauwen zouden genomen hebben, was Zr. Ms. schoenerbrik *Ambon* tot opsporing dier roovers afgezonden.

Ook was vernomen dat zich in de Mandarbaai 12 groote en 1 kleine prauw zouden hebben vertoond, die het uiterlijk hadden van roofvaartuigen.

Zr. Ms. stoomschip *Suriname* was daarop derwaarts vertrokken, doch kwam onverrigter zake terug.

Batavia, 24 *April.*

Met de onlangs uit de Molukkos aangekomen pakketboot zijn tijdingen ontvangen tot ultimo Februarij, waaraan wij de volgende bijzonderheden ontleenen.

Banda. — Den 2den Januarij had de werking van den Vuurberg (Goenong Apie) zich gekenmerkt door herhaalde onderaardsche geluiden. Aardbevingen waren niet waargenomen.

In de laatste dagen van Januarij hadden hevige weste- en noordwestewinden gewaaid, vergezeld van windhoozen, die men in jaren daar niet had ondervonden en tot den 2den Februarij voortduurden.

Onderscheidene gouvernements-gebouwen en particuliere woningen hadden daardoor veel schade geleden.

Van schade welke door deze ongunstige weêrsgesteldheid aan de notenmuskaatboomen zou zijn toegebragt was niets vernomen.

Amboina. — De weêrsgesteldheid was over het algemeen gunstig.

Het Fransche oorlogfregat *Sybille* (zie ons nommer van den 24sten Februarij) [*Staats-courant* n°. 108], had den 5den Februarij die reede verlaten, met achterlating in het militair hospitaal van 33 zieken, waarvan nog eenigen waren gestorven, zoodat het getal overledenen onder de bemanning van dien bodem tot 66 was geklommen.

Ternate. — Den 11den, 17den en 23sten Januarij en op den 1sten Februarij des avonds 8½ ure waren ligte schokken van aardbeving gevoeld, die geene schade hadden veroorzaakt.

Den 14den Februarij werd ter herinnering aan de vreesselijke aardbeving van 14 Februarij 1840, bidstond gehouden. Ziekten onder de bannelingen waren oorzaak van belemmering in den voortgang der oprigting van de gebouwen en andere voorbereidende werkzaamheden voor de ontginning van steenkolen op Batjan.

Menado. — Aanhoudende en zware regens hadden eenige schade aan bruggen en wegen toegebragt.

In het begin van Januarij waren eenige ligte, doch in den nacht van den 17den verscheidene zware schokken van aardbeving waargenomen.

De rijstvelden lieten zich gunstig aanzien en beloofden een voortspoedigen oogst.

Den 2den Februarij verschenen op de kust van de zijde van Kema zeven groote en verscheidene kleine Magindanosche of Solosche rooversprauwen, die, na eenige schoten met visschende burgers van Kema te hebben gewisseld, het eiland Lembeh aandeden, van waar zij, toen twee dagen later eene Ternataansche kruis-korra-korra op hen werd afgezonden, reeds waren vertrokken.

Drie aan de zeeroovers ontsnapte Boetonners verhaalden, dat de roovers laatstelijk van Kendarie kwamen en 200 gevangen menschen medevoerden, welk berigt later werd bevestigd door eenen op het eiland Falisse aan de roovers ontvlugten Boeginees.

Zr. Ms. stoomschip *Vesuvius* deed den 13den Februarij op zijne reis naar Celebes de reede van Kema aan, en was, daar men vermoedde dat gemelde zeeroovers zich naar het eiland Bangka zouden hebben begeven (de gewone aanlegplaats van zeeroovers), den 17den van die maand derwaarts vertrokken, doch zonder gewenschte uitkomst.

De noordkust was onlangs door Magindanaosche zeeroovers bezocht, die in de bogt van Kwandang (Gorontalo) veertien menschen hadden weggevoerd en vier om het leven gebragt.

Volgens berigten van Gorontalo, bestond op het eiland Togian en in de bogt van Tomini groote vrees voor de komst van Tobelloresche zeeroovers, die het vooral op genoemd eiland zouden gemunt hebben.

Te Gorontalo bestond veel hoop op eenen goeden rijstoogst.

BATAVIA, 1 *Mei.*

Banka. — Aan berigten, loopende tot den 7den April, wordt het volgende ontleend.

Door aanhoudende en zware regens waren de dammen der tebats van een paar mijnen, in het district Soengyslan gelegen, op twee plaatsen doorgebroken.

In den loop van de maand Maart had zich op de hoogte van Tandjong Rajong (Soengyslan) een rooversvaartuig vertoond.

In den morgen van 26 Maart had aan boord van de gouvernements-civile schoener *Anadyomene*, die in de laatste helft van Maart van Muntok naar de verschillende districten dier residentie was vertrokken, tot overbrenging van gelden, goederen en vivres, eene muiterij onder de inlandsche opvarenden plaats gehad, ten gevolge waarvan de gezagvoerder Bloys van Treslong zwaar werd gewond.

Twee matrozen, Bitjoe en Amat n°. 2, hadden den gezagvoerder, terwijl deze zich achteruit op het dek bevond, op het onverwachts omvergeworpen en hem met hunne scheepsmessen onderscheidene steken toegebragt, waarvan een op de linker zij in den buik en een in de linker borst nabij het hart.

De gezagvoerder verloor echter zijne tegenwoordigheid van geest niet; hij sprong op, verdedigde zich zoo goed mogelijk tegen de hernieuwde aanvallen der booswichten, tot dat een der Europesche stuurlieden, die inmiddels naar de kajuit was gesneld om wapenen te halen, met eenen dolk en eene sabel terugkwam.

Op het gezigt dezer wapenen deinsden de aanvallers terug en werden zij met behulp van het scheepsvolk in het ruim gesloten.

In den avond van denzelfden dag ankerde de *Anadyomene* in de Klabatbaai bij Tandjong-Mantong; de gezagvoerder verkeerde toen in eenen bedenkelijken toestand. Hij liet zich dadelijk naar den wal brengen en gaf den administrateur van Blinjoe van het voorgevallene kennis, met verzoek om hem met de militaire magt bij te staan en de noodige transportmiddelen te verstrekken om ter geneeskundige behandeling naar Blinjoe te worden overgebragt.

Aan dit verzoek werd ten spoedigste voldaan, terwijl de officier van gezondheid te Batoeroesak naar Blinjoe werd ontboden om de noodige geneeskundige hulp aan den heer Bloys van Treslong te verleenen.

De twee hoofdmisdadigers en nog drie andere personen, die het meest verdacht voorkwamen, werden gearresteerd en naar Muntok opgezonden.

De overigen werden ontwapend, doch bij gebrek aan genoegzaam scheepsvolk, aan boord gelaten, om bij aankomst te Muntok in verzekerde bewaring te worden genomen.

De *Anadyomene* vervolgde den 1sten April, met toevoeging van eene andere bemanning en een militair geleide, hare reis onder bevel van den luitenant-ter-zee Ruijsch Lehman de Lehnsfeld, die daartoe door den stations-kommandant was aangewezen.

De heer Bloys van Treslong vermeende dat er gegronde vermoedens bestonden, dat reeds te Muntok het komplot was beraamd, waarvan de geheele inlandsche bemanning, misschien op een paar uitzonderingen na, had kennis gedragen, om hem en zijne twee Europesche stuurlieden gedurende de reis te vermoorden en zich daarna van het zich aan boord bevindende geld (ongeveer f 15,000) meester te maken, ten einde zich daarmede naar Singapoer te begeven.

Deze vermoedens werden bevestigd door de verdachte houding van de bemanning, die, terwijl de moordaanslag op den kapitein plaats had, zonder de minste poging om hem te helpen, den strijd werkeloos bleef aanzien, en zich toen eerst aan zijne zijde schaarde, toen men bespeurde dat de aanslag was mislukt.

De gearresteerden werden gehoord; Bitjoe bekende zonder omwegen dat het voornemen bestond om, na den kapitein en de stuurlieden te hebben vermoord, het vaartuig te plunderen en zich daarna met den buit in de groote sloep naar Singapoer te begeven, de schoener aan haar lot overlatende.

De zaak zal bij terugkomst van de *Anadyomene* te Muntok voor den bevoegden regter worden gebragt.

De toestand van den heer Bloys van Treslong baarde weinig of geene bezorgdheid meer.

Palembang. — De berigten, loopende tot den 18den April, behelzen het volgende.

De rust was ongestoord gebleven.

Op den 31sten Maart had een hevige stormwind eene belangrijke schade aan de gebouwen van het etablissement te Moeara Doea aangerigt. Er vielen bij die gelegenheid hagelsteenen zoo groot als een duiven-ei.

Ook langs de Komering-rivier had die stormwind schade gedaan. In de doessons Oelak Boengoer en Kaijo Agong was een 140tal huizen omgewaaid en waren eenige prauwen omgeslagen.

In de Komering-Oeloe was de stand der zaken zeer gunstig. De wegen en bruggen waren in eenen goeden staat. De in 1853 uitgekapte weg naar de Ranau was, ofschoon nog moeijelijk, aanmerkelijk verbeterd.

In de bovenstreken van Palembang was de rijstoogst zeer gelukkig uitgevallen, terwijl in de benedenstreken nog alles onder water stond.

Het regende daar dagelijks nog sterk. De hangbruggen over de Moesie te Tebing-Tingie en over de Lematang te Lahat waren door het hooge water weggeslagen.

In de geheele Pasumah-Lebar was alles rustig; er bestond een levendige handel met Tebing-Tingie en Lahat.

De pangeran Mangkoe Ningrat, ten regte genaamd Saïd Mohamad, door wiens schuld de drie Chinesche kooplieden van Singapoer in het Djambische rijk waren beroofd (zie ons nommer van 10 Februarij 1855) [*Staats-courant* n°. [illegible]], had, na het aandeel van dien roof, op last van Sultan, te hebben terugbetaald, de wijk naar de binnenlanden genomen, waar hij zich voor goed wilde vestigen.

Van radja Tiang Alam had men in Maart niets vernomen. Hij zou zich in de boschachtige streek tusschen de afdeeling Benkoelen en Ampat Lawang ophouden. Later had hij zich weder in de Lintang Kirie vertoond.

Riouw. — De berigten, loopende tot den 4den April, behelzen het volgende.

Op het vernemen der tijding dat de wateren der oostkust van Sumatra door zeeroovers werden onveilig gemaakt, waren door het bestuur dadelijk eenige gewapende kleine vaartuigen derwaarts gezonden.

Ook had Zr. Ms. schoenerbrik *Egmond* tegen hen een kruistogt ondernomen naar de noordkust van Battam. De roovers waren echter niet ontmoet.

Van den Engelschen resident te Singapoer was berigt ontvangen dat een daar te huis behoorend met sago beladen vaartuig, bij de Kaninangroep aangerand en overweldigd was.

Onverwijld werd radja Hoessin (neef van den onderkoning van Riouw) met eene voldoende magt naar die groep gezonden om het vaartuig en de schuldigen te reclameren.

BATAVIA, 8 *Mei.*

Wester-afdeeling van Borneo. — In ons nommer van 28 Februarij 1855 werd medegedeeld, dat de algemeene secretaris mr. A. Prins, gouvernements-commissaris voor de Wester-afdeeling van Borneo, den 15den dier maand te Pontianak was aangekomen.

Op zijne reis van Batavia derwaarts werd de commissaris vergezeld door den majoor der infanterie W. E. Kroesen.

Deze hoofdofficier was bestemd den overste Andresen, wanneer hij van het hem verleend verlof naar Nederland mogt gebruik maken, als kommandant der troepen, tevens belast met [illegible] resident der Wester-afdeeling van Borneo, op te volgen. Bij aankomst bleek het echter dat de overste, wegens het gevorderde jaargetijde, zijn verlof nog wenschte uitgesteld te zien tot de maand November of December dezes jaars, ten gevolge waarvan bij besluit van 5 Maart, n°. 2, is bepaald, dat de majoor Kroesen voorloopig en in afwachting dat hij den overste Andresen kan vervangen, zal optreden als oudste hoofdofficier in de Wester-afdeeling van Borneo en als kommandant van een der zich aldaar bevindende bataillons.

Het verblijf van den commissaris in deze afdeeling strekte ditmaal ook om de verschillende Staatjes aan de rivier van Pontianak (de Kapoeas) te bezoeken, ten einde aldaar de aangelegenheden te regelen.

Wij zijn in de gelegenheid gesteld omtrent dezen togt de volgende bijzonderheden mede te deelen.

De commissaris was vergezeld door den overste Andresen, terwijl de reis gedaan werd met Zr. Ms. stoomschepen *Celebes* en *Onrust*, aan boord van welke eene militaire magt van 180 man was ingescheept.

Den 7den Maart was de commissaris met de *Celebes* te Sintang aangekomen, waar de *Onrust* zich reeds sedert den [illegible] Februarij bevond. Zoo als overal elders bij de aan de Kapoeas gelegene kampongs, waar vorsten gevestigd zijn, werd de commissaris ook hier bij zijne aankomst met het gebruikelijk saluut verwelkomd. De pangerans, gereedelijk voldoende aan de daartoe gedane oproeping, kwamen uit de binnenlanden te Sintang, ten einde den commissaris, als vertegenwoordiger van den Gouverneur-Generaal, hunne hulde te bewijzen en bij de onderhandelingen over nieuwe regelingen tegenwoordig te zijn.

Nog dienzelfden dag werden de vorsten van Sintang aan boord van de *Celebes* ontvangen.

Voor den aanleg van een Nederlandsch fort werd eene plek gekozen op den oostelijken hoek bij de zamenvloeijing van de Melawie en de Kapoeas, van waar èn de verblijven der vorsten, èn de Chinesche kampong worden beheerscht. Met de verzameling van materialen voor dit fort had men reeds eenen aanvang gemaakt.

De [illegible] verrigtingen van den commissaris blijken uit zijn onderstaand rapport aan het gouvernement van 24 April 1855:

» BATAVIA, *den 24sten April* 1855.

» Ik heb de eer Uwer Excellentie mede te deelen, dat ik gisteren te Batavia ben teruggekeerd, na volbragt te hebben de mij laatstelijk opgedragene commissie naar de Staatjes aan de Kapoeas-rivier.

» Ten vervolge van mijn schrijven, gedagteekend Sintang 9 Maart 1855, n°. 200, bij hetwelk ik berigt gaf van mijne aankomst te dier plaatse op den 7den te voren met Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, gelieve Uwe Excellentie mijn tegenwoordig schrijven aan te merken als een voorloopig rapport mijner verdere verrigtingen, hetwelk spoedig zal gevolgd worden door mijne beschouwingen en voorstellen betreffende al die onderwerpen, welke mij voorkomen eene afzonderlijke behandeling te vorderen.

» Op den 10den Maart werd eene vergadering gehouden met de vorsten en rijksgrooten van Sintang, bij welke gelegenheid de noodzakelijkheid werd betoogd, om tot het sluiten van een nieuw contract over te gaan; welke noodzakelijkheid algemeen erkend werd te bestaan.

» Een concept van zoodanig contract werd den pangeran adipatie (den regerenden vorst) en een aan den [illegible] (den rijksbestierder) ter hand gesteld, onder opmerking dat tijd gegeven werd, gedurende mijne reis op de Boven-Kapoeas, om den inhoud daarvan rijpelijk te overwegen, en dat eerst na mijne terugkomst te Sintang tot het sluiten van het contract, onder nadere goedkeuring Uwer Excellentie, zoude worden overgegaan, met zoodanige wijzigingen als dan noodzakelijk zouden bevonden worden. Ik teeken hier aan, dat ook alle andere vorsten, met welke ik nieuwe contracten heb gesloten, eenige dagen te voren in het bezit zijn gesteld van een concept-contract, ten einde voor te komen dat zij zich zouden verbinden of verpligtingen op zich nemen, zonder volkomene kennis van zaken.

» Al dadelijk bleek mij te Sintang, dat deze handelwijze eenen gunstigen indruk maakte; welligt had men, bij het bewustzijn hoe zeer men was te kort geschoten in de nakoming van het nog vigerende contract, gevreesd, dat deswege gestrengelijk rekenschap zoude gevorderd zijn, en men niet andermaal zoude worden toegelaten tot het aangaan eener billijke overeenkomst.

» Nadat de luitenant-kolonel, wd. resident, [illegible] op mijnen togt heeft vergezeld, de noodige maatregelen genomen had tot het doen ontruimen van de plaats, gekozen tot de daarstelling eener sterkte op de punt (Tandjong), gelegen aan de zamenvloeijing van de Kapoeas en de Melawie, werd de reis opwaarts de Kapoeas op den 11den Maart jl. voortgezet met de stoomschepen *Celebes* en *Onrust*, blijvende een detachement militairen en eene kruisboot te Sintang achter, terwijl aan den kommandant van dat detachement was opgedragen, al aanstonds een aanvang te maken met het doen schoonmaken van het terrein, ter plaatse waar het fort zoude worden gebouwd, en met de oprigting eener tijdelijke kazerne, tot verblijf van de voor Sintang bestemde bezetting.

» Tegen den avond werd Silat bereikt, waar ik onverwijld een bezoek ontving van den pangeran moeda met zijne rijksgrooten. Na achterlating van een concept-contract en de regeling van eenige zaken door den wd. resident, waaronder eene in het belang van een Chineschen handelaar,

wien kort te voren door een der rijksgrooten van Silat een groot deel zijner goederen op eene allezins willekeurige wijze was ontnomen, werd des anderen daags de reis vervolgd, tot waar het riviertje Tawang, door hetwelk de voorname communicatie met de meren plaats heeft, in de Kapoeas stroomt.

» Daags daarna (13 Maart) werd met de *Onrust* de Tawang binnengestoomd en eenige uren later werd het anker geworpen in het meer [illegible]ang, nabij Poeloe Matjan, waar reeds eenige derwaarts opgeroepen hoofden van de Batang Loepar-dajaks, die, uit Broenai verhuisd, zich sedert eenigen tijd op Nederlandsch-Indisch grondgebied gevestigd hebben, zich hadden verzameld. Spoedig was de *Onrust* van dajaksche bezoekers als overstroomd. Ik ontving denzelfden dag den radja, Ronga genaamd, met zijne hoofden en zijnen oudsten zoon. Het bleek mij dat deze dajaksche stam aan geenen Maleischen vorst schatpligtig is. Ik heb vergunning verleend, dat deze dajaks op Nederlandsch-Indisch grondgebied gevestigd blijven, doch daaraan onder andere de uitdrukkelijke voorwaarden verbonden:

» » 1°. dat zij zich zullen onthouden van koppensnellen, onder bedreiging, dat allen die zich later daaraan nog mogten schuldig maken en in onze handen vallen, zullen worden te regt gesteld en volgens onze wetten, die manslag, voorbedachtelijk en met geleider lage gepleegd, met de doodstraf bedreigen, zullen worden gevonnisd;

» » 2°. dat zij allen smokkelhandel zullen nalaten;

» » 3°. dat zij alle veeten als afgedaan beschouwen en beleedigingen, die hun in den vervolge mogten worden aangedaan, niet eigenmagtig zullen wreken, maar die brengen ter kennisse van de Nederlandsche autoriteit;

» » 4°. [illegible] zullen bouwen voor eenen eventueel aan te stellen [illegible] gezaghebber aan de Moeara Poessajak, om tevens te [illegible] roema bitjara, waar de aangelegenheden van dit district [illegible] behandeld.""

» De dajaksche hoofden verklaarden zich gelukkig te achten onder de bevelen en bescherming te zullen staan van het gouvernement, en de gestelde voorwaarden stiptelijk te zullen nakomen.

» Ik zal thans in geene meerdere bijzonderheden treden, daar dit gevoegelijker bij mijne eindvoorstellen zal geschieden. Alleen teeken ik nog aan, dat ik van gouvernementswege de over deze dajaks gezagvoerende hoofden bevestigd heb, en dat aan den radja de titel is verleend van raden toemongong; aan zijnen eersten ambtenaar, Matjan Bamhang genaamd, die van mas demang; aan des radjas zoon, Djimat, en aan het opperhoofd, Singa Nata, die van mas.

» Na [illegible]schenken, waaronder eenig laken, zout en tabak, [illegible] begiftigd te zijn, heb ik deze menschen, naar [illegible] voorkwam, allezins tevreden verlaten. [illegible] vertrouwen nam [illegible] toe en dagelijks kwamen nieuwe bezoekers, waaronder nu ook vrouwen en kinderen. Deze bragt eene eend of kip, gene een ei, een aap, een vogel enz. ten geschenke of te koop, maar slechts zeer enkelen kenden de waarde van geld, en dan nog alleen van den Spaanschen mat (ringgit).

» Den 16den Maart kwam ik, na weder aan de Moeara Tawang op Zr. Ms. stoomschip *Celebes* te zijn overgegaan, voor Soewahied ten anker en daags daarna voor Selimbau, waar des anderen daags de plaatsen werden bezocht waar vroeger kolen gegraven waren.

» Volgens mededeelingen van pangeran Mohammad, den vorst van Selimbau, was het kolengraven sedert een paar jaren gestaakt, nadat een graver door eene aardstorting bedolven en daardoor omgekomen was.

» Een nog aanwezige kleine voorraad steenkolen werd ten behoeve van de *Onrust* aangekocht, met welken bodem op den 19den Maart de reis naar Boenoet werd voortgezet; blijvende de *Celebes* te Selimbau achter, aan boord van welk schip zich bevond de mij toegevoegde ambtenaar, belast met natuurkundige onderzoekingen in Nederlandsch Indie, dr. Croockewit, wien was opgedragen het onderzoek naar het aanwezen van met voordeel ontginbare kolenlagen, in het vorige jaar door den tot andere werkzaamheden geroepen ingenieur der mijnen Everwijn aangevangen, voort te zetten. De rapporten van beide deskundigen zijn Uwer Excellentie reeds bekend.

» [illegible] Uwe Excellentie, in handen gestelde voorstellen [illegible] der 1ste klasse voor de mijnen C. de Groot, naar [illegible] rapport van den heer Everwijn gedaan, wordt het gevoelen [illegible] resident der Wester-afdeeling van Borneo.

» Tegen den avond van den 19den Maart te Boenoet aangekomen, kwam de reeds hoogbejaarde panembahan mij dadelijk aan boord van de *Onrust* verwelkomen.

» Hier vernamen wij dat des panembahans schoonzoon, raden pati, met eene aanzienlijke magt gewapende praauwen de Ambolo-rivier was opgevaren, ten einde eenen daar verwachten aanval van dajaks van Seribas uit het Broenaische af te weren.

» Daar reden bestond om te vermoeden, dat die togt in waarheid niet dienen moest, om een aanval van Seribas-dajaks, waarmede men beweerde bedreigd te zijn, af te weren, maar wel gerigt was tegen op Nederlandsch-Indisch grondgebied gevestigde onafhankelijke stammen, gaf de luitenant-kolonel, wd. resident, mij in overweging, om die [illegible]oet onverwijld na te zetten en te doen terugkeeren.

» [illegible] met dit voorstel vereenigende, werd in den vroegen morgen van den [illegible] Maart opgestoomd naar de monding der Molo-of Ambolo-rivier, waar geankerd werd, waarna de overste Andresen met twee bidars, vergezeld van [illegible] militairen, die rivier opvoer en reeds des [illegible] raden pati van Boenoet met zijne praauwen, zijnde, zoo als verwacht was, geene Seribas-dajaks aangetroffen.

» Op den 22sten Maart werd de reis de Kapoeas opwaarts vervolgd tot de monding der rivier Sibau, waar bezoeken ontvangen werden van vele dajaks van de stammen der Tamaus en Kaijans met hunne hoofden.

» Nadat gebleken was dat de ruim eene mijl verder opwaarts in de [illegible] uitwaterende Mendallam-rivier door de *Onrust* zoude kunnen [illegible] binnengestoomd, werd daartoe besloten, en op den 24sten Maart [illegible] geworpen voor de kampong Samoes, eene nederzetting hoofd[illegible] Kaijan-dajaks.

» D[illegible]pong bestaat uit slechts vier op ruim 30 voeten hooge palen gebouwd[illegible], waarvan het grootste tot woonplaats verstrekt aan 80 huisgezinn[illegible] van welke zijn bijzonder vertrek heeft. Dajaksche kampongs [illegible] zijn dikwerf genoeg beschreven, zoodat ik thans daaromtrent in [illegible] meerdere bijzonderheden zal treden.

» Het gelukte [illegible] de twee voornaamste hoofden van de Koijan-dajaks, genaamd [illegible] en Te-Koean, tusschen welke sedert eenigen tijd eene ernstige veete bestond, te verzoenen. Voorts werden de dajaks, zoowel van dezen stam als van dien der Tamans, welke bleken geen van beiden aan eenen Maleischen vorst schatpligtig te zijn, aangenomen als gouvernements-onderdanen, onder dezelfde voorwaarden als hierboven omtrent die van Batang Loepar werden vermeld, en ook titels aan hunne hoofden toegekend.

» In de Mendellam-rivier ontvingen wij nog een bezoek van Poenan-dajaks in twee praauwen. De dajaks van dezen stam bewonen de streken waar zich de bronnen bevinden van de Kapoeas. Zij wonen niet in huizen en bebouwen geene ladangs, doch leiden een rondzwervend leven en voeden zich met hetgeen de bosschen aan hun bekende voedzame planten en kruiden opleveren, en met hetgeen hun de jagt en vischvangst verschaffen.

» Het is mij voor het oogenblik niet doenlijk Uwe Excellentie omtrent het bevolkingscijfer dezer verschillende dajaksche stammen eenig juist berigt te geven. De daaromtrent ontvangen opgaven loopen zoo zeer uiteen, dat ik aarzel daarop af te gaan.

» Na meerdere aanraking met onze ambtenaren, zal daaromtrent langzamerhand meer zekerheid worden verkregen. Tot zoolang zal men zich het veiligst houden kunnen aan de in 1847 verzamelde opgaven van mr. D. W. C. baron van Lynden, welke mij zijn voorgekomen eer te laag dan te hoog te zijn.

» De mededeelingen van dezen bekwamen te vroeg aan 's lands dienst ontvallen ambtenaar, omtrent de gesteldheid van land en volk, zoowel als de aanteekeningen van den verdienstelijken luitenant-ter-zee 1ste klasse J. Groll, betreffende zijne in Junij en Julij 1851 gedane reis op de Kapoeas, zijn mij over het algemeen volkomen juist voorgekomen.

» Ik heb mijne reis opwaarts de Kapoeas nog iets verder uitgestrekt dan de heer van Lynden, die tot de Molo- of Ambolo-rivier opvoer, waarvan de monding, volgens bevinding van den luitenant-ter-zee 1ste klasse J. E. de Man, stations-kommandant ter Westkust van Borneo, gelegen is op 112° 32′ O. L. en 0° 49′ N. B., terwijl de kampong Samoes aan de Mendallam-rivier, het verst door mij bereikte punt, ligt op 112°. 57′ O. L.

» Volgens opgave van denzelfden zee-officier bedraagt de afgestoomde distantie van af Pontianak tot de evengemelde, niet ver van de monding der Mendallam-rivier gelegene kampong, langs den stroomdraad 103 geographische mijlen, en linia recta, in de rigting O. N. O. $^3/_4$ O., 55 geographische mijlen. Hieruit kan men eenigzins opmaken hoe menigvuldig de kronkelingen zijn van de Kapoeas.

» Den 25sten Maart begon de terugreis en op den 5den April was ik te Pontianak teruggekeerd, na nieuwe contracten gesloten te hebben met de vorsten van Boenoet, Selimbau, Souwahied, Silat, Sintang, Sekadan, Sanggau, Melieau en Tajan.

» Te Selimbau had ik mij weder aan boord begeven van de *Celebes*, terwijl de *Onrust*, mede de Kapoeas afgezakt tot Sintang, daar is achtergebleven, en eerst 14 dagen later te Pontianak is teruggekeerd, om kolen en victualie in te nemen en dan weder naar Sintang te vertrekken.

» De hoofdpunten in deze contracten gestipuleerd, zijn:

» » de erkenning der souvereiniteit van den Koning en van Zr Ms. vertegenwoordiger, den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie;

» » de erkenning dat de vorsten hunne landen houden als erfelijke leenen van het gouvernement;

» » de regeling der jurisdictie en der regterlijke bevoegdheid van de vorsten en de van gouvernementswege aangestelde autoriteit; zijnde bij de bepaling der straffen, welke de vorsten bevoegd zijn op te leggen, uitgesloten geldboeten, tot dusver de rijkste bron van het pandelingschap;

» » het beding van den meest onbelemmerden handel en vaart op de Kapoeas-rivier en alle hare zijtakken, behoudens 's Gouvernements zouten opiummonopolie, en het consumtieregt op den tabak; zijnde tot dusver de, met 's Gouvernements goedkeuring, door den panembahan van Sanggau geheven tol, tegen zekere schadeloosstelling aan dien vorst, afgeschaft;

» » de beperking van het regt der vorsten tot heffing van » hassil « van de dajaksche bevolking, tot het territoir waarop zij gevestigd zijn; waardoor de op de dajaks tot nog toe drukkende ondragelijke last vervalt van niet alleen schatpligtig te zijn aan den vorst wiens grondgebied zij bewonen, maar ook aan hem op wiens grondgebied zij *vroeger* woonden; terwijl het belang der vorsten thans vordert hunne dajaks goed te behandelen, daar zij anders naar elders verhuizen, waar men hen beter bejegent, en dus ophouden schatpligtig te zijn aan hem wiens grondgebied zij verlaten;

» » eindelijk de gebruikelijke bedingen omtrent de toelating van vreemdelingen, de bevordering van nuttige en wettige ondernemingen, speciaal van landbouw en mijnontginning, de medewerking tot afschaffing der slavernij en den handel in slaven enz.""

» Er is last gegeven tot oprigting van zoutverkoop-pakhuizen op eenige punten aan de Kapoeas, waar het zout tegen denzelfden prijs als te Pontianak en in de kleinste onderdeelen van de pikolmaat zal verkrijgbaar zijn, dat is tegen f $5^{100}/_{120}$ den pikol en tot in $^1/_{32}$ pikolmaat, ter waarde van nog geene 22 duiten.

» De elders in de residentie der Wester-afdeeling van Borneo werkende gouvernements-belastingen, waaronder die op de goudmijnen, zullen in het vervolg ook hier werken, waartegen zekere jaarlijksche uitkeering aan de vorsten zal plaats hebben.

» Met betrekking tot de administrative indeeling van de Staatjes aan de Kapoeas, kan worden aangeteekend dat, onder de nadere goedkeuring Uwer Excellentie, de Staatjes beoosten Tajan en Melieau, tot éene afdeeling zijn vereenigd, welke, naar de voornaamste plaats waar het bestuur gevestigd is, zal genoemd worden de adsistent-residentie Sintang.

» Deze adsistent-residentie zal bevatten drie onderafdeelingen, namelijk:

» *a*. die van Sanggau en Sekadau, onder het toezigt van den adsistent-resident, te beheeren door eenen controleur;

» *b*. die van Sintang met het stroomgebied van de Melawie, te stellen onder het regtstreeksch beheer van den adsistent-resident;

» *c*. die van de Boven-Kapoeas, onder het toezigt van den adsistent-resident, te beheeren door eenen controleur.

» De Staatjes Melieau, Tajan en Landak zullen, onder het toezigt van den te Pontianak gevestigden resident, als eene onder-afdeeling worden beheerd door eenen controleur.

» De werkkring van den gezaghebber (beter thans ook controleur te noemen) van Soekadana, is onveranderd gelaten en kan zulks vooreerst nog blijven.

» Na mijne terugkomst te Pontianak, heeft op den 12den April de plegtige installatie plaats gehad van den nieuwen Sultan Sjarief Hamid bin Osman Alkadrie.

» Ook met dezen vorst ben ik omtrent een nieuw contract overeengekomen. Tot de sluiting daarvan is echter niet overgegaan, omdat ik vooraf omtrent één enkel punt nog de nadere bevelen van Uwe Excellentie wenschte te vragen, waarover ik afzonderlijk zal handelen.

» Uit het medegedeelde zal Uwe Excellentie echter genoegzaam ontwaren, dat in eenen betrekkelijk korten tijd veel is gedaan. Dit is — ik acht het van mijnen pligt zulks bekend te stellen — voornamelijk te danken aan de doeltreffende voorbereidende maatregelen door den waarnemenden resident, den overste Andresen, en, onder zijne leiding, door den ambtenaar von Graffron genomen; terwijl ook veel nut is getrokken van de diensten van den mij toegevoegden ambtenaar H. von de Wall.

» Van de zijde der officieren, zoo van de land- als zeemagt, welke aan dezen togt deel namen, is ook, over het algemeen, de meeste medewerking ondervonden; terwijl de officieren van gezondheid van Zr. Ms. stoomschepen *Celebes* en *Onrust* almede ten nuttigste zijn werkzaam geweest.

» Zoowel dajaks als Maleijers kwamen meermalen hunne hulp inroepen. Door den heer van der Kieft, officier van gezondheid aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, zijn op verschillende plaatsen 1468 personen gevaccineerd, waaronder de kinderen van den vorst van Selimbau, van den pangeran ratoe van Sekadau en van de vorsten van Melieau en Bloengeij.

» Een door de zorg van den waarnemenden resident medegevoerden vaccinateur van Pontianak is achtergelaten te Sekadau, om daar en elders aan de Kapoeas vooreerst werkzaam te blijven.

» Ik eindig hier dit voorloopig rapport, hetwelk ik vertrouw dat Uwe Excellentie als een beknopt relaas van den afgelegden togt aangenaam zal zijn; voegende ik hierbij eene kopij van de kaart der Kapoeas-rivier, van af hare monding tot aan de uitwatering van de Mendallam, door den 1sten luitenant der infanterie van Schauroth vervaardigd.

» Deze kopij bestaat in 4 bladen en is gebragt op 1/200.000 van de ware grootte; terwijl de originele kaart 1/50.000 der ware grootte besloeg.

» *De Algemeene Secretaris, Gouvernements-Commissaris voor de Wester-afdeeling van Borneo,*

» A. Prins."

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

, Op aanstaanden Donderdag den 5den Julij 1855, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

NEDERLANDSCHE BANK.

Opgaven naar aanleiding van het Koninklijk Besluit van den 9den Junij 1852 (Staatsblad nº. 124).

Omloopende Bankbiljetten	f 88,635,930.00	Munt en Muntmateriaal	f 96,954,681.10
Saldo's van Bankassignatien enz.	[illegible]		

Amsterdam, 30 Junij 1855.

De Directie der Nederlandsche Bank,
Abraham Fock, *President.*
W. C. Mees, *Secretaris.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

, In het jaar 1800 vijf en vijftig, den negen en twintigsten Junij, ten verzoeke van Mr. *Adrianus den Bandt*, Advocaat, wonende te Dordrecht, in hoedanigheid van Curator over de onbeheerde Nalatenschap van Mejufvrouw *Maria Wilhelmina Böninger*, Weduwe van den Heer *Goosse de Wijs*, in leven zonder beroep, gewoond hebbende te Dordrecht en aldaar overleden den zeven en twintigsten December 1800 acht en dertig; daartoe benoemd bij beschikking der Arrondissements-regtbank te Dordrecht van den zesden Julij 1800 drie en vijftig, behoorlijk geregistreerd, woonplaats kiezende ten kantore van den Procureur *Dirk Willem Stoop*, te Dordrecht, op de Groenmarkt, A 208, wien hij bij deze tot zijnen Procureur stelt;

en krachtens een Vonnis, door gemelde Regtbank gewezen den achttienden Junij 1800 vijf en vijftig, behoorlijk zijnde geregistreerd, waarbij tegen de bekende en onbekende of afwezende belang hebbende bij voorschreven onbeheerde Nalatenschap, Gedaagden, bij geregistreerd Exploit van mij Deurwaarder van den acht en twintigsten April 1800 vijf en vijftig, doch niet in regten verschenen, is verleend verstek en voor het profijt van dien eene tweede Dagvaarding en Oproeping is bevolen,

heb ik Ondergeteekende, *Bartholomeus van Geluk*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank, zitting houdende te Dordrecht, aldaar wonende aan het Begijnhof, lett. D 878,

bij deze tweede openbare dagvaarding Opgeroepen

alle Bekende en Onbekende of Afwezende belang hebbende bij de onbeheerde Nalatenschap van Mejufvrouw *Maria Wilhelmina Böninger*, Weduwe van den Heer *Goosse de Wijs* voornoemd,

Om bij Procureur, daartoe vooraf te stellen te verschijnen op Maandag den eersten October 1800 vijf en vijftig, des voormiddags ten elf ure, ter teregtzitting der Arrondissements-regtbank, zitting houdende te Dordrecht, in het Gebouw van Justitie in het Steegoversloot aldaar; — ten einde,

aangezien de Eischer verlangt te doen Rekening en Verantwoording van zijn uit voormelde hoedanigheid gehouden beheer, en aan de daartoe geregtigden het saldo van voornoemde Nalatenschap wenscht uit te keeren; en

aangezien de Eischer, naar het voorschrift der wet, zijne te doene rekening met de bescheiden ter inzage van belanghebbenden heeft nedergelegd ter Griffie van bovengemelde Regtbank, welke rekening is geregistreerd te Dordrecht; de quitantie der registratie luidt: — Geregistreerd, twee bladen, geen renvooijen, te Dordrecht, den vijf en twintigsten April 1800 vijf en vijftig, deel zestig, folio acht en veertig, recto case vier enz. Ontvangen voor regt een gulden vijf cents, met de 38 opcenten een gulden vijf en veertig cents. De Ontvanger (geteekend) *van den Santheuvel*"; te hooren concluderen:

dat door de Arrondissements-regtbank voornoemd zal worden benoemd een Regter-Commissaris, ten wiens overstaan de rekening door den Eischer zal kunnen worden afgelegd en door de Gedaagden met den Eischer tot het opnemen, debatteren en sluiten dier rekening zal worden voortgeprocedeerd naar het voorschrift der wet; met verklaring dat de kosten, te dezer zake reeds gemaakt en nog te maken, door den Eischer bij voorrang zullen kunnen worden gekort op de voorhanden zijnde gelden van genoemde onbeheerde Nalatenschap, en met veroordeeling van de Gedaagden, die deze vordering zullen tegenspreken, in de kosten van het regtsgeding.

Afschrift dezer Dagvaarding, welke twee maal in de *Nederlandsche Staats-courant* en in de *Dordrechtsche Courant* zal worden geplaatst, is door mij Deurwaarder aangeplakt aan de Vergaderplaats van meergenoemde Regtbank.

De kosten van mij Deurwaarder zijn drie gulden negen en zestig en een halve cent. (Get.) *B. van Geluk*, Deurw.

Geregistreerd te Dordrecht, den negen en twintigsten Junij 1800 vijf en vijftig, deel een en veertig, folio negen, recto vak zeven, houdende een blad, twee renvooijen. Ontvangen voor regt met opcenten een gulden tien en een halven cents. — De Ontvanger, *(get.) van den Santheuvel.*

[illegible]

, Bij Acte op den 29sten Junij dezes jaars, ten overstaan van den Notaris *Jacobus de Man*, te Amsterdam, gepasseerd, behoorlijk geregistreerd, is door de Ondergeteekenden *Theodorus Sanders* Jr., Makelaar, en *Jean Henri Richard*, Commissionair, beiden wonende te Amsterdam, aangegaan eene Vennootschap onder de Firma van *Sanders en Richard*, gevestigd te Amsterdam, tot het voor gezamenlijke rekening uitoefenen van den Commissie-handel in Fondsen en Effecten, bezorging van beleening en prolongatien op den alhier gebruikelijken voet, het beleggen van gelden op hypotheek alsmede het voor eigen rekening behartigen der Makelaardij in Roerende en Onroerende Goederen. Deze Vennootschap is aangegaan voor een onbepaalden tijd, te rekenen van den eersten Julij dezes jaars af, en zal stilzwijgend voortduren indien dezelve niet door een der Vennooten zes maanden vóór den 31sten December van ieder jaar is opgezegd.

De voormelde Firma *Sanders en Richard* zal geteekend worden door beide Vennooten, doch niet anders dan voor de zaken de Vennootschap [illegible] gelden, het doen of aangaan van speculatien op tijd of andere [illegible] verbindtenissen.

T. Sanders Jr.
J. H. Richard.

, Bij Notariele Acte op den 2den Junij 1855 te Rotterdam gepasseerd, is door den Ondergeteekenden *Leopold Maijer*, Commissionair en Expediteur, wonende en kantoor houdende aan de Wijnhaven, te Rotterdam, handelende onder de Firma van *L. Maijer & Co.*, verleend en afgestaan aan den heer *Anthony Frisch* Johan-Hendriks-Zoon, te Rotterdam, voor zich en voor zijne Regtverkrijgenden, het Regt, om, te rekenen van af den 1sten Julij 1855, de door den Ondergeteekende gedreven Commissie- en Expeditie-zaken te mogen voortzetten, onder dezelfde Firma van *L. Maijer & Co.*, zonder dat de Ondergeteekende van [illegible] Handelingen of Verbindtenissen, op naam dier Firma [illegible].

Waarvan bekend[illegible] 30 van het Wetboek van Koophandel.

L. Maijer.

, Ter voldoening aan art. 28, in verband met art. 26 van het Wetboek van Koophandel, wordt bekend gemaakt, dat blijkens Acte, de dato 28 Junij 1855, voor den te Arnhem [illegible] van *Eck*, verleden door de heeren [illegible], Commissionair in Effecten, en [illegible] ten Kantore van eerstgenoemde, beiden wonende te Arnhem, eene Vennootschap is aangegaan onder de Firma *H. van den Broek en Compagnie*, ten doel hebbende voor gemeenschappelijke rekening voort te zetten, den Commissiehandel in Effecten en verder daaraan verbonden Handels-operatien, tot heden door den eerstgenoemde voor eigen rekening uitgeoefend, en dat de Vennooten zich tot dat einde hebben vereenigd tot het vervullen van Commissien in Effecten en andere Beurs-operatien, aanvang te nemen op 1º. Julij 1855 voor onbepaalden tijd en met [illegible] van ieder der Vennooten, dezelve met 1º. [illegible] van elk jaar te doen eindigen, mits dat hij, die zoodanige [illegible] verlangt, dit zijn verlangen ten minste [illegible] aan zijne wederpartij kenbaar make.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Maandag den 2den Julij.

Nederland.	Werk. Schuld 2½ pct.	63	63 5/16	63
	Dito 3 pct.	75 1/8	75 1/4	75 1/8
	Dito 4 pct.	98 1/4	[illegible]	98 1/4
	Amort.-Syndicaat 3½ pct.	90 3/8	—	—
Rusland.	Bij Hope en Co. 5 pct.	103 1/2	103 1/2	108 1/2
	Certific. op het grootb. 6 pct.	[illegible]		—
	Dito bij Stieglitz 4 pct.	[illegible]	—	—
Spanje.	Nieuwe 3 pct. thans 1 pct.	18 3/8	18 7/16	18 7/16
	Dito binnenlandsche 3 pct.	30 1/4	30 7/16	30 7/16
Oostenrijk.	Metalliek 1816—1852 5 pct.	61	61 1/4	—
	Dito 1847—1852 2½ pct.	31 1/4	31 3/8	—
	Dito 1849—1854 5 pct.	72 1/8	72 5/8	72 9/16
	Dito zilver Nation. 5 pct.	65 1/2	65 11/16	65 5/8
Belgie.	Bij Rothschild 2½ pct.	51 1/8	—	—
Portugal.	Obligatien 3 pct.	40	40 1/16	—
Peru.	Geldl. 1853 4½ pct.	66 1/2	66 5/8	—
Brazilie.	Geldleening 1824 5 pct.	—	—	—
Mexico.	Obligat. 1851 3 pct	21 1/4	21 1/4	ex coup

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.